

Prawne formy ochrony przyrody w Polsce

Materiały pomocnicze: a) Treść ustawy o ochronie przyrody z 2004 r.

Komentarz: Ustawa o ochronie przyrody z 2004 r. wprowadza szczegółowe rozwiązania z zakresu ochrony zasobów ożywionych środowiska (roślin, zwierząt i grzybów), siedlisk przyrodniczych i obszarów objętych ochroną prawną. Ustawa ta wprowadza do prawodawstwa polskiego także europejskie rozwiązania w zakresie ochrony przyrody i wymogi umów międzynarodowych, których Polska jest stroną. Dokumentami wykonawczymi do ustawy są Rozporządzenia Ministra Środowiska – m.in. w sprawie:

- 1) ochrony gatunkowej roślin,
- 2) ochrony gatunkowej zwierząt dziko żyjących,
- 3) ochrony siedlisk naturalnych,
- 4) o ustanowieniu Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk Natura 2000,
- 5) o ustanowieniu Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000
- 6) rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody.

W ciągu ostatnich paru lat powołano nowe organy ochrony przyrody – Główny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz Dyrektorzy Regionalni Ochrony Środowiska, a także kilkakrotnie zmieniano uprawnienia organów do ustanawiania poszczególnych form, stąd studiując treść ustawy o ochronie przyrody, należy się upewnić, czy jest to wersja najnowsza, uaktualniona (tzw. tekst jednolity)

Celem ćwiczenia jest poznanie podstawowych aspektów ochrony przyrody, form prawnych ochrony przyrody, organów je ustanawiających oraz przedmiotów ochrony.

Zadanie:

- 1) Zapoznać się z treścią wybranych fragmentów Ustawy o ochronie przyrody z 2004 roku (dostępnej m.in. <http://www.sejm.gov.pl> lub stronie Katedry Geografii Fizycznej i Kształtowania Środowiska <http://www.kgfigs.oig.ug.edu.pl>) w zakresie wymienionych poniżej artykułów
 - a) art. 2 – przedmiot i cele ochrony przyrody
 - b) art. 6 – formy ochrony przyrody (zakuć, zdać, NIE zapomnieć!!)
 - c) art. 8, art. 10 (park narodowy); art. 13 (rezerwat przyrody); art. 16 (park krajobrazowy); art. 23 (Obszar chronionego krajobrazu); art. 25, art. 27 - 27a (sieć obszarów Natura 2000); art. 40-41-42-43-44 (pomnik przyrody, stanowisko dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe); art. 46 (ochrona gatunkowa),
 - d) art. 65 – ogrody botaniczne i zoologiczne
- 2) Na podstawie wymienionych w podpunkcie c) artykułów, uzupełnić poniższą tabelę wpisując odpowiednie organy uprawnione do ustanawiania każdej z form ochrony oraz przedmiot ochrony, czyli jak definiowane są poszczególne formy ochrony przyrody (czym są, z jakiego względu są ustanawiane, co chronią, jakie muszą spełniać kryteria);
- 3) zapoznać się (przeczytać ze zrozumieniem) ze sposobem funkcjonowania każdej z form (orientować się jakie są zakazy i ograniczenia użytkowania obszaru) – ale nie wypisywać / nie uczyć się na pamięć (!) zakazów i zezwoleń.

Do zaliczenia przedmiotu w zakresie tej części materiału i ćwiczenia obowiązuje:

- **znajomość form ochrony przyrody, przedmiotu ich ochrony i organów ustanawiających**
- **znajomość przedmiotu i celów ochrony przyrody**

UWAGA

Po 2 tygodniach kartkówka ze znajomości wszystkich 10 form ochrony przyrody, organów ustanawiających oraz przedmiotu ochrony każdej w z nich

Lp	Forma ochrony przyrody	Organ ustanawiający	Co jest przedmiotem ochrony; z jakiego względu się chroni
1	Park Narodowy		
2	Rezerwat przyrody		
3	Park Krajobrazowy		
4	Obszar Chronionego Krajobrazu		
5	Obszary Natura2000		
6	Pomnik przyrody		
7	Użytek ekologiczny		
8	Stanowisko dokumentacyjne		
9	Zespół przyrodniczo-krajobrazowy		
10	Ochrona gatunkowa		